

ZORGPLAN LOVK

2023-2027

Status	Datum
Concept	08-11-22
Vastgesteld MT	17-01-23
Vastgesteld Bestuur	09-02-23
Instemming MR	13-03-23

Inhoud

Inleiding	pag. 3
Hoofdstuk 1 Uitgangspunten en missie	pag. 4
Hoofdstuk 2 Karakteristiek	pag. 5
Hoofdstuk 3 Zorgstructuur	pag. 8
Hoofdstuk 4 Het volgen van varende kinderen	pag. 11
Hoofdstuk 5 Het volgen van varende kinderen met specifieke behoeften	pag. 15
Hoofdstuk 6 Uitvoering leerlingenzorg; intern	pag. 18
Hoofdstuk 7 Uitvoering leerlingenzorg; extern	pag. 20
Hoofdstuk 8 Financiële paragraaf	pag. 23

Bijlagen

[1. LOVK-bijlage ZP 23-27 stappenplan.docx](#)

[2. LOVK-bijlage 2 ZP 23-27 Protocol herfstkinderen.docx](#)

[3. LOVK-bijlage 3 ZP 23-27 Protocol hulpplan.docx](#)

[4. LOVK-bijlage 4 ZP 23-27 Beleidsstuk OVS.docx](#)

[5. LOVK-bijlage 5 ZP 23-27 Protocol groep 3 aan boord.docx](#)

[6. LOVK-bijlage 6 ZP 23-27 Meldcode LOVK protocol en afwegingskader november 2022.docx](#)

[7. LOVK-bijlage 7 ZP 23-27 Protocol vermoeden van dyslexie.docx](#)

[8. LOVK- bijlage 8 ZP 19-23 Toestemming verstrekken van medicijnen op verzoek.pdf](#)

[9. LOVK-bijlage 9 ZP 23-27 Protocol leerlingbespreking.docx](#)

Inleiding

Dit is het zorgplan van het Landelijk Onderwijs voor Varende kinderen.

De Stichting voor Landelijk Onderwijs aan Varende Kinderen wil varende kinderen kwalitatief goed onderwijs bieden. In dit plan beschrijven wij hoe wij ervoor zorgen dat wij tegemoet komen aan de onderwijsbehoeften van al onze kinderen.

Een goede zorgstructuur binnen het LOVK richt zich niet alleen op de begeleiding van varende kinderen, maar ook en vooral op goed partnerschap met de ouders. Zij zijn het namelijk die aan boord het onderwijs realiseren.

Spil in het gehele begeleidingsproces is de mentor, van wie verwacht wordt dat zij haar competenties ontwikkelt en deze op professionele wijze weet in te zetten voor goed onderwijs aan varende kinderen.

Dit zorgplan voor de jaren 2023-2027 is gebaseerd op een zorgstructuur die LOVK-specifiek is. Met name het zorgstappenplan geeft helder weer hoe aan die zorgstructuur wordt vormgegeven. De 'plan-do-check-act cyclus' waarborgt de continuïteit en de kwaliteit van de begeleiding.

Het zorgplan 2023-2027 is een onderdeel van het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 van het LOVK.

LOVK

Dordrecht, 2022

Hoofdstuk 1

Uitgangspunten en missie

Het LOVK wil voor varende kinderen van drie tot zeven jaar het recht op onderwijs dat zij hebben zo goed mogelijk inhoudelijk en qua vormgeving invullen. Dit houdt in dat ingezet wordt op een probleemloze doorstroming naar het reguliere basisonderwijs, daarbij rekening houdend met de specifieke situatie waarin varende kinderen zich bevinden.

Het LOVK biedt een integraal onderwijsaanbod om de ontwikkeling van varende kinderen ononderbroken te laten verlopen. Kern daarvan vormt het speelleerpakket 'SpelenderWijs' voor peuters van drie tot vier jaar en voor kinderen van vier tot zes jaar het onderwijsleerpakket 'VoortVarend'.

Het LOVK wil door middel van haar onderwijs bijdragen aan:

- *een ontwikkeling van varende kinderen die cognitief en sociaal-emotioneel zoveel als mogelijk is, gelijk loopt met die van kinderen binnen het reguliere primair onderwijs op basisscholen;*
- *een goede aansluiting in groep 3 (of 4) van het reguliere basisonderwijs;*
- *de instandhouding van het varende gezinsbedrijf.*

Dat wil zij bereiken door de volgende producten en diensten:

- *het bieden van complete onderwijsleerpakketten voor 3 tot 7 jarigen;*
- *intensieve begeleiding van ouders bij de uitvoering van het onderwijsleerpakket door mentoren die werken op een professioneel hoog niveau;*
- *het intensief samenwerken met ouders in het digitale leerlingdossier VarenderWijs met daarin het leerlingvolgsysteem RADAR, waardoor onderwijs 'op maat' gerealiseerd wordt;*
- *optimale en intensieve begeleiding van leerlingen in hun leerproces - zowel individueel als in groepsverband - door mentoren en groepsleerkrachten die werken op een professioneel hoog niveau;*
- *levering van onderwijsleerpakketten en begeleiding in heel Nederland en daarbuiten.*
- *Onderwijs aan peuters vanaf 3 jaar*

Het LOVK is de enige organisatie in Nederland die de verantwoordelijkheid heeft voor het onderwijs aan jonge varende kinderen. Hierbij levert het LOVK maatwerk voor elk kind. Ook is het LOVK de enige onderwijsorganisatie waarbij de kern van het onderwijs aan boord door ouders, gegeven wordt. Hierdoor legt zij een unieke relatie tussen thuissituatie en lessituatie, anders gezegd tussen opvoeding en onderwijs. Het LOVK heeft daarbij in eerste instantie een sturende en ondersteunende rol in het onderwijsaspect en - waar gewenst - een adviserende rol op het gebied van opvoeding en welzijn.

Hoofdstuk 2

Karakteristiek

2.1 Inleiding

Varende kinderen hebben, net zoals ieder kind, recht op goed onderwijs. Daarbij hoort, waar nodig, extra zorg en ondersteuning. De zorg die het LOVK kan bieden, kan niet los gezien worden van het varende bestaan van haar leerlingen.

Dit varende bestaan brengt een aantal uitdagende factoren mee bij het bieden van (extra) zorg. In sommige omstandigheden is het bijvoorbeeld een uitdaging om het kind over een langere periode te observeren of planmatig met een kind te werken. Dit vraagt een zeer nauwe samenwerking tussen de ouders en de mentor.

Ook het feit dat het onderwijs voor het grootste deel door de ouders aan boord wordt gegeven, daarbij intensief begeleid door een mentor, vraagt om een specifieke aanpak bij het verlenen van (extra) zorg.

“Dit alles maakt, dat de zorg voor varende kinderen anders vorm krijgt dan die voor kinderen die dagelijks naar school gaan.”

We stellen dat varende kinderen gewone kinderen zijn die in een specifieke situatie verkeren. Daar sluit het onderwijs van het LOVK bij aan en daar wil het LOVK nadrukkelijk rekening mee houden.

Het varende kind

- Varende kinderen zijn jonge kinderen die nog volop in ontwikkeling zijn en die hun ontwikkeling ieder op eigen wijze doormaken. We weten dat de ontwikkeling van (jonge) kinderen sprongsgewijs verloopt. Dit brengt mee, dat niet te snel vérstreckende conclusies verbonden moeten worden aan eerste observaties of signalen, maar dat we de autonome ontwikkeling van deze kinderen in eerste instantie moeten respecteren en volgen.

Wat is die specifieke situatie?

- Het wonen aan boord brengt mee dat observaties gedurende een aaneengesloten periode of met regelmaat alleen kunnen worden uitgevoerd in samenwerking met ouders.
- Het bezoeken van verschillende (ligplaats)scholen, met steeds weer een andere leerkracht en andere kinderen, maakt dat kinderen ook steeds weer moeten wennen.
- Grondige kennis van het varende bestaan en het wonen aan boord en de mogelijke uitdagingen die dit mee kan brengen is noodzakelijk voor een juiste interpretatie van observaties.
- Kennis van de specifieke situatie en de impact die deze in voorkomende gevallen kan hebben op de ontwikkeling van een kind vraagt vervolgens enige relativering alvorens overgegaan wordt tot het verlenen van extra zorg.

“Het zorgconcept van het LOVK sluit in de eerste plaats aan bij het gegeven dat het om (zeer) jonge kinderen gaat en heeft als uitgangspunt dat vóór het bieden van extra zorg,

voldaan moet zijn aan het bieden van ‘veiligheid en geborgenheid’ in de onderwijsleersituatie, hetzij aan boord, hetzij op school. Dit geldt in wezen ook voor de situatie aan de wal, waarbij het welbevinden een belangrijke voorwaarde is, wil het kind zich kunnen ontwikkelen en kunnen leren.”

2.2 Karakteristiek van het onderwijs van het LOVK

Algemeen

- Het LOVK geeft varende kinderen de tijd om te ontwikkelen door vooral niet direct in die ontwikkeling te interveniëren, maar op afstand te observeren, volgen, aansluiten en ervaringen met ouders uit te wisselen.

Het onderwijs en de rol van de ouders

- Kern van het onderwijs is het dagelijkse onderwijs aan boord.
- Het onderwijs aan boord wordt in de meeste gevallen gegeven door de ouders.
- Daarbij is sprake van partnerschap en intensieve samenwerking tussen ouders en mentor.
- Het onderwijs wordt meestal gerealiseerd in de één op één relatie.

Het onderwijs en het onderwijsleerpakket

- Middel om het onderwijs aan boord te realiseren is het speelleerpakket SpelenderWijs en het onderwijsleerpakket VoortVarend.
- De onderwijsvisie gaat uit van de basisontwikkeling.
- SpelenderWijs is ontwikkelings- en ervaringsgericht.
- VoortVarend is programma- en ervaringsgericht.

Het onderwijs en de rol van de mentor

- Het onderwijs aan boord wordt begeleid door de mentor.
- De mentor heeft contact met de ouders over de voortgang van de ontwikkeling van het kind en het werken met SpelenderWijs of VoortVarend; vierwekelijks, of driewekeleijks.
- De mentor doet meerdere bezoeken per jaar.
- De mentor is verantwoordelijk voor de algehele begeleiding van het varende kind.
- De mentor bezoekt het kind zoveel als mogelijk is op school.

Het onderwijs op de school

- Het LOVK realiseert groepsonderwijs op de ligplaatsscholen.
- Het onderwijs op de ligplaatsscholen wordt in kleine groepen gegeven.
- Het LOVK gaat op de ligplaatsscholen uit van basisontwikkeling en ervaringsgericht onderwijs.
- Het LOVK werkt samen met peuterspeelzalen en veel reguliere basisscholen waar varende kinderen korter of langer te gast kunnen zijn.

2.3 Het onderwijs en het volgen en vastleggen van de ontwikkeling en begeleiding

Het LOVK werkt samen met ouders in het digitale leerling dossier VarenderWijs. Onderdeel van het leerling dossier is het leerlingvolgsysteem RADAR.

- RADAR is voor mentoren en voor leerkrachten op de ligplaatscholen in te zien en in te vullen.
- Ouders ontvangen een beveiligde toegang voor RADAR en vullen ontwikkelingsgerichte vragenlijsten in.
- RADAR wordt door mentoren, leerkrachten op de ligplaatscholen en ouders aangevuld met relevante observaties.
- De mentor beheert de gegevens en observaties van de eigen leerlingen.

Hoofdstuk 3

Zorgstructuur

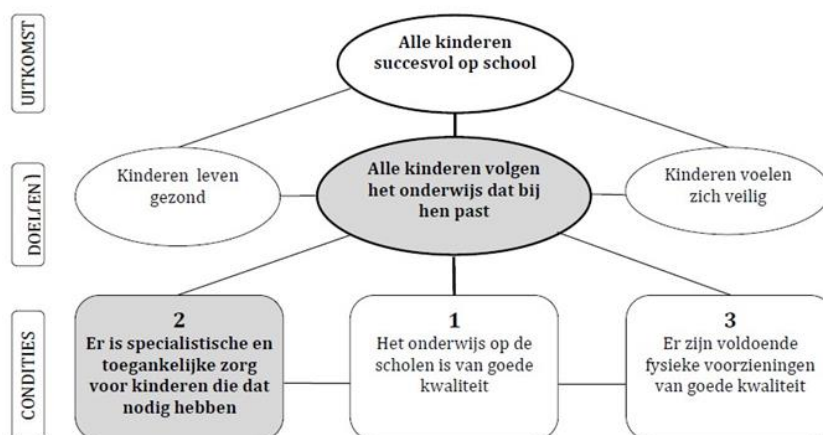
3.1 Inleiding

Onderwijs op maat gaat uit van preventieve zorg op basisniveau waarbij een goed pedagogisch en didactisch klimaat, een gestructureerde omgeving en goede communicatie met ouders gerealiseerd wordt. Binnen deze kaders en vanuit heldere didactische concepten worden varende kinderen begeleid.

“Door zo optimaal mogelijke basisvoorzieningen voor varende kinderen te realiseren en door het werken op maat, zal het alleen nodig zijn om in specifieke gevallen extra zorg te bieden.”

3.2 Passend onderwijs

Passend onderwijs staat voor maatwerk in het onderwijs. Voor elk kind onderwijs dat aansluit bij zijn of haar mogelijkheden en talenten. Passend onderwijs wordt ingekaderd in een visie die in onderstaand model is samengevat.

Bron: referentiekader Passend onderwijs (Sectorraden PO V. A., 2011 november)

Figuur 4: Passend onderwijs in breed perspectief

Passend onderwijs realiseert het LOVK op de volgende wijze:

- Elk kind ontvangt aan boord individueel onderwijs, passend bij zijn of haar ontwikkeling en onderwijsbehoeften.
- Het onderwijs op de ligplaatscholen sluit aan bij de onderwijsbehoeften van het kind door informatie in te winnen uit het digitale observatie- en registratiesysteem en door de structurele contacten met de ouders.
- Het LOVK heeft landelijk een netwerk van zorg verlenende instanties die extra zorg kunnen bieden als dat nodig is. Te denken valt aan psychologisch- en/of didactisch onderzoek, observaties, gesprekken met ouders, contact mentoren, structurele hulpverlening.

- De 1-zorg route is gewaarborgd bij het LOVK. Vroegtijdige signalering en adequate begeleiding van kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften wordt gerealiseerd in partnerschap met ouders.
- De eenduidige zorgroute, waarin voor alle betrokkenen de beslismomenten en de stappen transparant en op elkaar afgestemd zijn. Dit wordt gerealiseerd door het stappenplan zorgroute dat als bijlage bij dit zorgplan is toegevoegd.

3.3 Handelingsgericht werken

Het LOVK werkt handelingsgericht. Handelingsgericht werken is een systematische manier van werken waarbij het onderwijsaanbod afgestemd wordt op de basisbehoeften en onderwijsbehoeften van ieder kind. De centrale vraag is wat het kind aan ons vraagt en welke benadering, aanpak, ondersteuning en instructie het nodig heeft. Kind kenmerken worden vertaald naar onderwijsbehoeften.

“Het LOVK richt zich op wat het kind nodig heeft om bepaalde onderwijsleerdoelen te bereiken om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.”

3.4 Zorgniveaus/ zorgprofiel

Het LOVK kent verschillende niveaus van zorg.

Niveau 1

Er wordt aan alle kinderen onderwijs **op maat** gegeven vanuit de visie die samen te vatten is in drie kernwoorden: relatie, competentie en zelfstandigheid. We werken voor alle kinderen met onderwijsbehoeften, waarbij we concrete tips inzetten en de opbrengsten daarvan noteren.

Er wordt **extra** ondersteuning gegeven wanneer blijkt dat de vooruitgang in ontwikkeling gerelateerd aan de leerlijnen in RADAR, extra aandacht vraagt. Deze extra ondersteuning kan onder meer bestaan uit korte extra instructie, extra stimulans, extra oefening, tips voor ouders om hun kind te begeleiden, begeleiding in de keuze van (oefen)materialen, voordoen van lessen uit het onderwijsleerpakket door de mentor, instructiefilmpjes bij het lesgeven, observaties door ouders en mentor.

Niveau 2

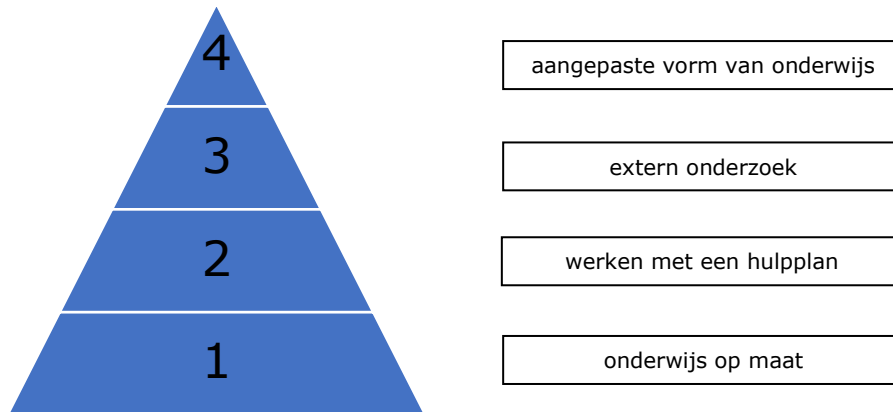
Op basis van interne signalering en observaties (de uitkomsten van niveau 1) wordt indien nodig een **hulpplan** [3. LOVK-bijlage 3 ZP 23-27 Protocol hulpplan.docx](#) c.q. plan van aanpak opgesteld en wordt er gewerkt met kleine, afgebakende en haalbare doelen. De opbrengsten van deze doelen worden besproken met de ouders. Hierin worden altijd de mogelijkheden van de ouders en hun ouderbehoeften meegenomen. Mogelijk kan een logopediste, schoolarts of orthopedagoog gevraagd worden voor advies, observatie, onderzoek of ondersteuning.

Niveau 3

Een psychologisch en/of pedagogisch en didactisch **onderzoek door externen** blijkt gewenst. Dit onderzoek kan leiden tot advisering aan leerkracht en ouders.

Niveau 4

Het LOVK kan het onderwijs op maat niet meer bieden. Na extern psychologisch en/of pedagogisch en didactisch onderzoek en advisering volgt een **aangepaste vorm van onderwijs**.

Figuur 2 zorgstructuur

Een aantal aspecten op het niveau van basiszorg en niveau 1 dragen bij aan goed onderwijs, namelijk:

- Partnerschap met ouders.
- De intensieve begeleiding van het onderwijs aan boord door de mentor, die tevens de ouders coacht bij het lesgeven.
- Het integrale onderwijssysteem: het onderwijs aan boord, het groepsonderwijs op de ligplaatscholen en de contacten met peuterspeelzalen en reguliere basisscholen vormen een op elkaar afgestemd samenhangend en elkaar versterkend geheel.
- Het onderwijsleerpakket Spelonderwijs en VoortVarend die evenwichtig naar de SLO ontwikkelingsleerlijnen zijn samengesteld.
- Het onderwijs op de ligplaatscholen dat in kleine groepen wordt gegeven zodat onderwijs op maat mogelijk is.
- Het digitale observatie- en registratiesysteem RADAR.

“Het onderwijs dat op niveau 1 geboden wordt rekenen wij als behorend bij optimale basisvoorziening binnen het onderwijs aan varende kinderen. Wij zien dit als onderwijs op maat en spreken op dit niveau daarom niet over zorgleerlingen.”

Er kunnen aspecten zijn die een goede begeleiding beïnvloeden, namelijk:

- Ouders kunnen te weinig vaardigheden bezitten om onderwijs te geven aan hun kind(eren).
- Ouders kunnen beperkingen ervaren in hun mogelijkheden om zelf les te geven in hun varende gezinsbedrijf door het ontbreken van een matroos aan boord.
- Structurele, regelmatige bezoeken aan zorg verlenende instanties (bijvoorbeeld logopedist, fysiotherapeut) zijn niet altijd mogelijk vanwege het varende bestaan van de ouders.

Hoofdstuk 4

Het volgen van varende kinderen

4.1 Inleiding

Het volgen van de ontwikkeling van varende kinderen gebeurt door het bieden van integraal onderwijs. Dit houdt in dat er sprake is van een doorgaande ontwikkeling en een doorgaand proces, door het bieden van op elkaar afgestemde en met elkaar samenwerkende en elkaar versterkende vormen van onderwijs: het onderwijs aan boord, het onderwijs op de ligplaatsschool, het onderwijs op een gastschool.

4.2 Uitstroom LOVK

De missie van het LOVK zoals beschreven in het Strategisch Beleidsplan richt zich op een probleemloze instroom in groep 3. Mentoren begeleiden in veel gevallen het kind vanaf driejarige leeftijd totdat het instroomt in groep 3. De mentor stelt dan een Onderwijskundig Rapport op. Ouders ontvangen een kopie van dit Onderwijskundig Rapport van hun kind.

Ouders ontvangen het informatieboekje 'Naar groep 3' waarin zij over de werkwijze van het LOVK bij de overgang van groep 2 naar groep 3 worden geïnformeerd. Zij ontvangen vroegtijdig het advies van de mentor betreffende de doorstroming naar groep 3. Mentoren werken hierbij met een protocol.

In incidentele gevallen is het mogelijk dat kinderen het groep 3 onderwijs bij het LOVK volgen. Er vindt een warme overdracht plaats met de ontvangende scholen. De coördinator zorg verzorgt deze warme overdracht met de BSOS-scholen en de mentor met de wat meer incidentele reguliere walscholen.

4.3 Realisatie

Het volgen van de ontwikkeling van varende kinderen wordt als volgt gewaarborgd:

Mentoraat

- Mentoren werken volgens een [mentorprotocol](#).
- De mentor heeft drie a vierwekelijks contact met de ouders.
- Structureel worden boordbezoeken, maar ook andere ouder- en kind contacten gerealiseerd.
- De mentor beheert het leerlingvolgsysteem RADAR.
- De mentor noteert structureel de nodige observaties m.b.t. de ontwikkeling van het kind, de daaruit voortvloeiende onderwijsbehoeften, gevolgd door de acties, concrete tips en de opbrengsten van deze acties.
- In RADAR worden door mentoren en leerkrachten op de ligplaatsscholen, ontwikkelingsgegevens van het kind genoteerd zoals vorderingen met SpelenderWijs, VoortVarend, observaties. Verslaglegging van gesprekken met ouders en externen komen in VarenderWijs.
- De ontwikkeling wordt structureel gevolgd en bijgehouden in RADAR.
- Aan het eind van de peuterperiode, het eind van groep 1 en het eind van groep 2 wordt er door de mentor een peilingsrapport van de ontwikkeling van het kind gemaakt. Dit rapport wordt besproken met ouders. Hierop volgend worden nieuwe doelen en onderwijsbehoeften geformuleerd.

- Zo nodig worden door de mentor extra middelen (o.a. speltheek) ingezet om de ontwikkeling van het kind te stimuleren.

(Ligplaats)scholen

- Observaties worden op de (ligplaats)scholen door de mentor of door de leerkracht met groepstaken uitgevoerd en genoteerd in RADAR.
- Leerkrachten op de ligplaatsscholen richten zich op specifieke observaties die met name in de groepssituatie plaatsvinden. Daarnaast vullen zij de speciale vragenlijst 'mijn mentorkind op school in groep 1 en groep 2' in.

Ouders

- Vragenlijsten die behoren bij het onderwijsleerpakket om de ontwikkeling van het kind te volgen, worden door ouders ingevuld in RADAR.
- Observaties door ouders, behorend bij het onderwijsleerpakket, worden door de mentor in RADAR gezet.
- Opdrachten uit het onderwijsleerpakket worden door kinderen aan boord uitgevoerd en door de ouders naar de mentor gezonden.
- Ouders hebben inzage in RADAR en dragen bij door middel van het invullen van vragenlijsten over de ontwikkeling van hun kind.

4.4 Extra zorg

De te verlenen zorg op alle niveaus, wordt gecoördineerd door de mentor. Zij overlegt met de ouders, de coördinator leerlingenzorg en andere betrokkenen wanneer extra zorg gewenst is. Vertrekpunt om extra zorg te verlenen is de ontwikkeling van het kind in relatie tot de leefsituatie en het werken met SplendorWijs en VoortVarend.

De rol van de mentor is cruciaal, omdat zij zicht heeft op de voortgang van het ontwikkelingsproces en dit proces, waar nodig, bijstuurt of activeert. Afhankelijk van de voortgang, richt de mentor het onderwijs voor deze leerling anders in en/of geeft de ouders gerichte handelingssuggesties met betrekking tot de specifieke onderwijsbehoeften van het kind.

Indien de ontwikkeling in het leerlingvolgsysteem daartoe aanleiding geven wordt een nadere analyse uitgevoerd om nauwkeuriger te weten wat het probleem is in de ontwikkeling van het kind. Deze analyse kan leiden tot het bieden van oplossingen.

Extra zorg zal voor het grootste deel aan boord plaats vinden en door ouders gerealiseerd worden. Een en ander uiteraard afhankelijk van de aard van het probleem, de gekozen oplossing en de mogelijkheden. Het LOVK is terughoudend in het werken met hulplannen vanwege het feit dat deze veelal door ouders uitgevoerd moeten worden. Wij kijken nadrukkelijk naar ouderbehoeften bij de inzet van deze plannen (Bijlage 3).

"In verreweg de meeste gevallen zal extra zorg betekenen dat de mentor de ouders extra steun biedt bij het begeleiden van hun kind."

4.5 Externe hulp

Het kan voorkomen dat de extra zorg tot onvoldoende resultaat leidt of dat het varende kind (bijvoorbeeld vanwege een fysieke of psychische handicap), onderwijsbehoeften heeft

die zeer specifieke hulp of begeleiding vragen. Voor een overzicht van externe hulp: Zie Hoofdstuk 5.

4. 6 Middelen

4.6.1 Het speelleer- en onderwijsleerpakket aan boord

Kern van het onderwijs is het onderwijs aan boord met behulp van SpelenderWijs en VoortVarend. Ouders geven aan boord les aan hun kind waarbij zij begeleid worden door een mentor van het LOVK. De onderwijsleerpakketten worden uitgereikt op basis van kalenderleeftijd en ontwikkelingsleeftijd van het kind. Er is een mogelijkheid om te versnellen of te vertragen. Een van de belangrijkste taken van de mentor is het onderwijsleerpakket in samenspraak met de ouders aan te passen aan het onderwijs-opmaat concept.

De opbouw van het onderwijsleerpakket is zodanig dat de leerlijnen gewaarborgd zijn. Voor nadere uitleg wordt verwezen naar de handleidingen behorend bij SpelenderWijs en VoortVarend.

4.6.2 Het Kijk-mij-eens boekje

Het Kijk-mij-eens boekje is een plakboekje waarin bij elk bezoek aan de ligplaatsschool een herinnering aan de dag gemaakt wordt. Aan de hand van de werkjes, liedjes of foto's kan het kind over de schooldag vertellen, waarmee de mondelinge taalvaardigheid wordt gestimuleerd.

4.6.3 Het digitale observatie- en registratiesysteem

Het LOVK beschikt over een digitaal observatie- en registratiesysteem RADAR waarin de vorderingen en de ontwikkeling van het kind worden bijgehouden aan de hand van leerlijnen. Deze leerlijnen sluiten aan bij SpelenderWijs en VoortVarend. Medewerkers en ouders kunnen ontwikkelingsgegevens en observaties inzien en vragenlijsten m.b.t. de ontwikkeling invullen. Daarnaast wordt in het leerling dossier Varenderwijs informatie opgeslagen zoals intakeverslagen, incidentele toets uitslagen, observaties en peilingsrapporten. Ook daarvoor geldt dat alle informatie is in te zien door medewerkers van het LOVK en ouders.

4.6.4 Toetsen

Binnen het LOVK volgen wij onze kinderen m.b.v. ons digitale leerlingvolgsysteem RADAR. Mocht er om wat voor reden ook, behoefte zijn om extra informatie over een kind te krijgen, kunnen wij incidenteel besluiten om een toets in te zetten. Deze toets zal niet genormeerd worden, maar alleen gebruikt worden voor extra informatie.

Voor de kinderen die het groep 3 onderwijs bij het LOVK volgen gebruiken wij de methode gebonden toetsen en de Citotoetsen. Deze worden door de mentor afgenomen.

4.6.5 Orthotheek

De ligplaatsscholen beschikken over een orthotheek die materialen en bronnenboeken bevat gericht op de ontwikkelingsleerlijnen taal, rekenen, motoriek en gedrag. Mentoren maken gebruik van deze materialen en ook is er voor ouders de mogelijkheid om materiaal te lenen uit de orthotheek.

Op de ligplaatsscholen is een actuele inventarislijst van de orthotheek aanwezig. De orthotheek wordt beheerd door de coördinator leerlingenzorg of door een door haar aangesteld persoon.

4.6.6 Spelothek

De locatie Dordrecht heeft de beschikking over een spelothek, waar een grote hoeveelheid speelleermateriaal en software geleend kan worden. De spelothek is opgezet als landelijk uitleenpunt voor alle varende ouders. Op onze locaties in Zwolle en Terneuzen is een kleine dependance van de landelijke spelothek aanwezig. Deze spelothek voorziet in materialen voor invulling van de leerlingenzorg in relatie met SpelenderWijs en VoortVarend. Ook is het mogelijk voor ouders om ontwikkelingsmateriaal te lenen voor aan boord ter aanvulling op het lesmateriaal.

Hoofdstuk 5

Mogelijkheden voor varende kinderen met specifieke behoeften

5.1 Inleiding

Het LOVK speelt in op kinderen met specifieke ontwikkelingsbehoeften voor zowel wat betreft de cognitieve ontwikkeling als de sociaal-emotionele ontwikkeling. Uit informatie van de ouders en informatie uit RADAR stellen mentoren en leerkrachten zich op de hoogte op welke wijze kinderen het beste begeleid kunnen worden.

5.2 Niveauperlaging en niveauperhoging

In het onderwijsleerpakket Spelenderwijs en VoortVarend wordt aangegeven op welke wijze het niveau verlaagd of verhoogd kan worden. De mentor overlegt met de ouders over de inzet van de niveaus.

Op de ligplaatschool kan, zoals gezegd, de leerkracht RADAR inzien en bepalen of het betreffende kind dat de school bezoekt specifieke behoeften heeft.

De mentor biedt in overleg met de ouders onderwijs-op-maat aan. Dit kan betekenen dat het aanbod van activiteiten uit het speelleerpakket SpelenderWijs of het onderwijsleerpakket VoortVarend aangepast dienen te worden.

5.3 Onderwijs op maat

Een kind kan een ontwikkeling doormaken die sneller of juist langzamer gaat dan andere kinderen van dezelfde leeftijd doormaken. Met de ouders vindt dan uitvoerig overleg plaats over de begeleiding van het kind. De mentor zal over een langere periode onderwijs-op-maat moeten bieden.

Het onderwijs-op-maat kan gerealiseerd worden door:

- het compacten van VoortVarend;
- meer tijd voor de lessen te nemen;
- het verdiepen en verrijken van SpelenderWijs en/of VoortVarend;
- delen van het onderwijsleerpakket over te slaan of juist extra te accentueren;
- ontwikkelingsmaterialen toe te voegen via de speltheek.

Het LOVK zal wanneer er sprake is van een kind dat aanzienlijk sneller dan gemiddeld ontwikkelt het beleid 'Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong' volgen. Heeft dit geen effect dan wordt advies ingeroepen van een externe instantie alvorens een plan van aanpak voor een langere periode op te stellen. Dit alles in samenspraak met de ouders.

5.4 Groep 3 aan boord

Varende kinderen kunnen tot en met het schooljaar waarin zij zeven jaar worden aan boord bij hun ouders blijven wonen. Daardoor is het mogelijk om – onder voorwaarden die met het welzijn van het kind te maken hebben – de leerstof voor groep 3 aan boord te doen.

[5. LOVK-bijlage 5 ZP 23-27 Protocol groep 3 aan boord.docx](#)

Een leidraad hierbij zijn de volgende voorwaarden:

1. Het kind heeft het gehele onderwijsleerpakket VoortVarend goed doorlopen.
2. Het kind laat in RADAR een doorgaande ontwikkeling zien en voldoet aan de eendoelen van groep 2.

3. Alle sociaal-emotionele aspecten zijn belicht en de gevolgen van een extra jaar aan boord op sociaal-emotioneel gebied zijn in overweging genomen en met alle betrokkenen besproken. Hieruit is voortgekomen dat het sociaal-emotioneel belang van het kind is om nog een jaar aan boord les te volgen.
4. Er is duidelijkheid over de inhoud van het onderwijs op de ontvangende school en de groepsaansluiting.

Van tevoren vindt er afstemming plaats over de methodieken die er op de ontvangende school gebruikt worden. Waar nodig gebruikt het LOVK de schrijfmethode van deze school. Wanneer het kind tijdens groep 3 de gastschool bezoekt, volgt hij de methodieken van de gastschool en niet de methode van het LOVK.

De focus van het groep 3 onderwijs bij het LOVK ligt op de pijlers taal, lezen, rekenen en schrijven. Hiervoor worden de methoden 'Veilig leren lezen', 'De wereld in getallen 5' en 'Pennenstreken' gebruikt. Voor het rekenonderwijs is gekozen voor de digitale versie. De software is adaptief waardoor het rekenen nog meer op maat kan worden aangeboden.

Er wordt gebruik gemaakt van de methode-gebonden toetsen en de Cito-toetsen. De Cito-toetsen worden afgenomen door de mentor. Ouders nemen zelf de methode-gebonden toetsen af.

Met de walschool is er zeer regelmatig contact om te evalueren hoe onderwijs aan boord en de ontwikkeling van het kind verloopt. Er vindt altijd een warme overdracht van het LOVK naar de ontvangende school plaats.

5.5 Voortijdige plaatsing op het internaat.

Het LOVK vindt nadrukkelijk dat jonge kinderen in de regel niet jonger dan de toelatingsleeftijd op een internaat geplaatst zouden moeten worden. Dit vanwege het gegeven dat het gaat om erg jonge kinderen, die nog een sterke emotionele binding met de ouders hebben [2. LOVK-bijlage 2 ZP 23-27 Protocol herfstkinderen.docx](#). Ouders bepalen wanneer hun kind naar het internaat gaat. Wanneer ouders hun kind eerder dan het bereiken van de leeftijd van zes jaar op het internaat willen plaatsen, verloopt de aanmelding via een toelatingscommissie. Deze commissie bestaat uit vertegenwoordigers vanuit de verschillende internaten. Na onderzoek en een positief advies van zowel de toelatingscommissie als het LOVK, is vervroegde toelating op het internaat mogelijk.

De kleuter heeft de lesstof VoortVarend groep 1 en 2 doorlopen maar dient voor de instap in groep 3 nog een periode te overbruggen.

Het programma aan boord wordt uitgebreid met voorbereidende lesstof groep 3. Deze lesstof wordt op maat gemaakt en sluit aan op de actuele ontwikkeling van het kind.

5.6 Nog niet toe aan groep 3

Het kan voorkomen dat varende kinderen nog niet school bekwaam c.q. schoolrijp zijn om het onderwijs in groep 3 te volgen. De mentor voert met de ouders een gesprek en peilt de visie die ouders hierover hebben. Leidraad is het informatieve boekje 'Naar groep 3' dat aan ouders is uitgereikt. Wanneer ouders aangeven dat hun kleuter wel naar groep 3 kan maar de mentor van mening is (na gedegen onderzoek zoals omschreven in het

informatieboekje 'Naar groep 3') dat dit nog niet gewenst is, zal de mentor in het Onderwijskundig Rapport een advies geven voor een verlengd kleuterjaar naar de ontvangende school, waarbij het advies gemotiveerd wordt. Ouders worden vooraf van het advies voor een verlengd kleuterjaar van de mentor op de hoogte gesteld. Ook ouders kunnen zelf de wens uitspreken om hun kind een langere kleuterperiode te gunnen. De overstap van boord naar het internaat is een grote en ingrijpende stap voor schipperskinderen. Extra zorg voor de sociaal-emotionele ontwikkeling is hierbij zeer belangrijk. De mentor blijft te allen tijde alert op het kunnen aansluiten op wat het kind nodig heeft om probleemloos in te kunnen stromen in het regulier onderwijs. Intensieve samenwerking met ouders is ook op dit punt zeer belangrijk en gewenst.

5.7 Medicijngebruik

Voor het verantwoord uitdelen van medicijnen bij een kind op school is het noodzakelijk dat ouders de gegevens over medicijnen en andere zorg voor hun kind volledig en duidelijk kenbaar maken op een formulier, te weten:

[8. LOVK- bijlage 8 ZP 19-23 Toestemming verstrekken van medicijnen op verzoek.pdf](#)

Het formulier is te verkrijgen op de locaties en het Landelijk Bureau.

De ouders blijven eindverantwoordelijk voor de medicatie die hun kind krijgt toegediend en voor de aanlevering van de medicijnen op school. De medicijnen dienen voorzien te zijn van een sticker van de apotheek met naam van het kind en de voorgeschreven medicatie. Bij het toedienen van medicijnen door de leerkracht gaat het om medicijnen die het kind moet doorslikken, het toedienen van zalf, of wondverzorging. Het gaat niet om het toedienen van injecties of het toedienen van zepillen. Aan ouders zal worden verzocht dat zelf op zich te nemen.

5.8 Meldcode

Medewerkers van het LOVK hanteren de meldcode met het afwegingskader voor huiselijk geweld en kindermishandeling. [6. LOVK-bijlage 6 ZP 23-27 Meldcode LOVK protocol en afwegingskader november 2022.docx](#). De meldcode beschrijft in 5 stappen, wat medewerkers moeten doen bij vermoedens of signalen van verwaarlozing en/of geweld. Tevens heeft het LOVK een aandachtfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld aangesteld. Op deze manier kan er sneller en adequater ingegrepen worden bij deze vermoedens. In het 5 stappenplan krijgt de leerkracht of mentor duidelijke handreikingen wat er van haar wordt verwacht vanaf het moment dat zij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling waarneemt. Deze signalen worden met de aandachtfunctionaris en in het managementteam besproken en er wordt advies gevraagd aan Veilig Thuis. Tevens zal er met de ouders een gesprek gevoerd worden over de signalen.

Hoofdstuk 6

Uitvoering leerlingenzorg intern

6.1 Inleiding

Er vinden drie keer per jaar volgens een vaste cyclus, leerling besprekingen plaats door de mentor en de coördinator leerlingenzorg [9. LOVK-bijlage 9 ZP 23-27 Protocol leerlingbespreking.docx](#) . Tijdens deze besprekingen staan de ontwikkeling van het kind en zijn of haar specifieke onderwijsbehoeften centraal. Er worden acties geëvalueerd en opbrengsten van acties besproken. Deze worden vastgelegd in het digitale leerlingvolgsysteem RADAR Er worden nieuwe doelen gesteld voor de daaropvolgende periode.

School overstijgend worden jaarlijks de trendanalyses besproken en geëvalueerd binnen het managementteam. Deze opbrengsten geven richting aan de teamontwikkeling. Vervolgacties worden besproken tijdens mentorvergaderingen.

6.2 Ouders

De ouders zijn bij het LOVK partners in het onderwijs. Zij geven hun kind aan boord les met het speelleerpakket SpelenderWijs en het onderwijsleerpakket VoortVarend.

6.3 Directeur-bestuurder

Voor de volledige taak wordt verwezen naar de functieomschrijving directeur-bestuurder en het managementstatuut. De belangrijkste taken t.a.v. de leerlingenzorg voor de directeur-bestuurder zijn:

- het bewaken van de kwaliteit van de leerlingenzorg;
- het zich op de hoogte stellen van de realisatie van de leerlingenzorg binnen het LOVK door 2 keer per jaar een overzicht van de zorgleerlingen te bespreken met de coördinator leerlingenzorg;
- gevraagd en ongevraagd adviseren van de coördinator leerlingenzorg;
- het onderhouden van contacten met externe instanties op landelijk niveau.

6.3 Coördinator leerlingenzorg

Voor de volledige taak wordt verwezen naar de functieomschrijving coördinator leerlingenzorg en het managementstatuut. De belangrijkste taken t.a.v. de leerlingenzorg voor de coördinator leerlingenzorg zijn:

- opstellen zorgplan;
- bewaken van de kwaliteit van de leerlingenzorg;
- verslag doen aan de directeur-bestuurder betreffende de leerlingenzorg;
- onderhouden van contacten met schoolarts en logopediste en andere externe instanties die te maken hebben met de leerlingenzorg;
- het voeren van structurele leerling besprekingen met leerkrachten en mentoren op de locatie aan de hand van een protocol, waarin duidelijk voorzien is in het werken met het LOVK-zorgstructuur;
- ondersteunen van de mentor bij oudergesprekken;
- gevraagd en ongevraagd adviseren van de mentoren en leerkrachten;
- zo nodig taken binnen de leerlingenzorg delegeren.

6.4 Mentor

De belangrijkste taken met betrekking tot de leerlingenzorg voor de mentor zijn:

- verantwoordelijk zijn voor de doorgaande lijn in de ontwikkeling van het varende kind;
- uitvoeren van werkzaamheden volgens het mentorprotocol;
- intensief samenwerken met de ouders om een goede ontwikkeling van het kind te bevorderen;
- bespreken van de leerlingen met de coördinator leerlingenzorg;
- vermelden van de vorderingen in ontwikkeling van kleuters in RADAR.

De te verlenen zorg op alle niveaus, wordt aangestuurd door de coördinator leerlingenzorg en uitgevoerd door de mentor. Zij overlegt met de ouders en andere betrokkenen wanneer extra zorg gewenst is. Vertrekpunt om extra zorg te verlenen is de ontwikkeling van het kind in relatie met het werken met het onderwijsleerpakket.

6.5 Leerkracht

De belangrijkste taken met betrekking tot de leerlingenzorg voor de leerkracht zijn:

- het realiseren van groepsonderwijs;
- het stimuleren van - met name - de sociaal-emotionele ontwikkeling en de taalspraakontwikkeling van kinderen die de ligplaatschool bezoeken;
- extra zorg verlenen op verzoek van de coördinator leerlingenzorg of mentor;
- toepassen van de in RADAR vermelde didactische en pedagogische adviezen die het kind betreffen als deze de ligplaatschool bezoekt en zelf belangrijke observaties plaatsen in RADAR.

6.6 Onderwijsassistente

Voor de volledige taak wordt verwezen naar de functieomschrijving onderwijsassistente.

Belangrijkste taken met betrekking tot de leerlingenzorg voor de onderwijsassistente zijn:

- het in opdracht van de coördinator leerlingenzorg, leerkracht of mentor uitvoeren van activiteiten met individuele leerlingen;
- assisteren van de begeleiding van kleuters met een zorgarrangement;
- het in opdracht van de coördinator leerlingenzorg of leerkracht uitvoeren van administratieve taken.

Hoofdstuk 7

Uitvoering leerlingenzorg extern

7.1 Privacy

In de [samenwerkingsovereenkomst](#) tussen LOVK en ouders staat dat de mentor de wet bescherming van privacygegevens (AVG) in acht neemt. Dit houdt in dat de mentor niet zonder toestemming van ouders of verzorgers informatie over de ontwikkeling van kinderen aan derden zal doorgeven.

- Wanneer op zorgniveau 2 door de daar genoemde instanties informatie over een kind wordt gevraagd, dient de mentor alvorens deze te verstrekken daar schriftelijk toestemming van de ouders voor te hebben. Deze mondelinge toestemming wordt in RADAR genoteerd.
- Wanneer op zorgniveau 3 en 4 door de daar genoemde instanties informatie over een kind wordt gevraagd dient de mentor alvorens deze te verstrekken, schriftelijk toestemming van de ouders te hebben. Deze schriftelijke toestemming wordt als bestand in het systeem gevoegd.
- Wanneer gastscholen informatie vragen over een kind die hun school bezoekt moet eerst mondeling toestemming van de ouders verkregen worden.
- In andere gevallen wordt met de ouders vooraf contact opgenomen voordat de mentor gegevens van een kind aan derden verstrekt.

7.2 Contacten met reguliere basisscholen

Het LOVK draagt als school waar varende kinderen staan ingeschreven de primaire verantwoordelijkheid voor de (onderwijs)ontwikkeling van varende kinderen in de leeftijd van 3 – 7 jaar. Dit houdt in dat kinderen die zijn ingeschreven bij het LOVK en incidenteel of voor langere tijd een reguliere basisschool bezoeken onder verantwoordelijkheid blijven van het LOVK.

De mentor van het kind onderhoudt het contact met de basisschool, legt de ontwikkeling van het kind vast in het dossier en biedt zo nodig desgevraagd hulp en ondersteuning aan de leerkracht op de basisschool. De leerkracht van de basisschool kan te allen tijde contact met de mentor opnemen.

7.2.1 Uitwisselen van leerling-gegevens

Mentoren informeren actief bij PSZ en scholen waar de varende kinderen te gast zijn naar de voortgang van de ontwikkeling van het kind. Ouders van varende kinderen verlenen vooraf toestemming om met de gastschool contact op te nemen. De mentor meldt in het begeleidingsverslag welk contact er met de basisschool is geweest en wat er is besproken. Zij deelt dit ook met de ouders.

Scholen waarmee het LOVK samenwerkt in BSOS verband verstrekken in het kader van een zinvolle en structurele samenwerking op verzoek van Het LOVK, schriftelijk, telefonisch of

mondeling, ten behoeve van RADAR gegevens van varende kinderen die de school bezoeken.

Gastscholen kunnen contact opnemen met de mentor voor informatie over de ontwikkeling van een (gast)leerling. De mentor neemt het volgende in acht:

- de mentor verstrekt alleen informatie die het onderwijs betreft en waarmee het belang van kind en ouders gediend is;
- bij twijfel over het verstrekken van informatie overlegt de mentor met de coördinator leerlingenzorg.

7.3 Contacten met internaten

Mentoren kunnen op verzoek van de ouders hen vergezellen bij de intake op het internaat. Het LOVK rapporteert internaten niet over de ontwikkeling van kinderen tenzij ouders dit zelf vragen. Dit beschouwt het LOVK als de verantwoordelijkheid van de ouders.

Wanneer het internaat informatie over de ontwikkeling van een kind opvraagt bij het LOVK, zal het LOVK eerst in overleg treden met de ouders alvorens op zo'n verzoek in te gaan. Het internaat kan alleen bij de overdracht (van het LOVK naar de ontvangende school) aanwezig zijn, als de ouders in het onderwijskundig rapport hiervoor toestemming hebben gegeven.

7.4 Samenwerkingsverband

Het Ministerie stelt voorsnog voor het LOVK geen gelden beschikbaar om te participeren in een Samenwerkingsverband. Het LOVK kan daarom aansluiten bij de mogelijkheden en wensen van ouders bij het inzetten van externe hulp of ondersteuning op landelijke basis. In overleg met de ouders van het betreffende kind kan het LOVK:

- een consultatie van schoolbegeleider of een orthopedagoog voorstellen;
- verwijzing naar een andere instelling zoals maatschappelijk werk (via huisarts/schoolarts,) voorstellen;
- financiële middelen inzetten voor het doen van nader didactisch of psychologisch onderzoek door een orthopedagoog/psycholoog.

Bovengenoemde vormen van hulp leiden veelal tot het opstellen van een handelingsplan. Een handelingsplan heeft dezelfde opbouw als een hulpplan, maar wordt vastgesteld in overleg tussen de ouders en externe instanties. Het handelingsplan kan aanwijzingen geven voor speciale interne zorg binnen het LOVK maar kan ook aanwijzingen geven om externe begeleiding in te zetten.

Indien de hierboven genoemde vormen van hulp niet tot het gewenste resultaat leiden, kan in overleg met de verzochte instanties en op grond van uitslagen van onderzoek ouders geadviseerd worden het kind aan te melden bij een basisschool voor speciaal onderwijs.

7.5 Onderwijsbegeleidingsdiensten

De ligplaatscholen hebben ieder hun regionale samenwerkingsverband waar zij onderzoek, zorg en begeleiding kunnen inkopen. Het LOVK heeft echter geen verplichtingen aan de diensten. Zij bepaalt zelf bij wie en welke instanties diensten voor de leerlingenzorg ingekocht zullen worden. Zo is het mogelijk om tegemoet te komen aan de voorkeur van ouders. Het LOVK verantwoordt de besteding van de gelden in het jaarverslag.

Incidenteel wordt op de volgende wijze van het samenwerkingsverband gebruik gemaakt:

- psychologisch- en/of didactisch onderzoek
- individuele leerlingbespreking;
- advisering omtrent leerlingbegeleiding;
- observaties op de (ligplaats)school;
- (advies)gesprekken met ouders door OBD en LOVK;
- incidentele scholing (medewerkers LOVK).

7.6 Schoolarts

Ouders kunnen zelf het initiatief nemen een schoolarts te bezoeken of de coördinator leerlingenzorg of mentor kan de ouders adviseren om met hun kind de schoolarts te bezoeken. Het LOVK vindt het gewenst dat jonge varende kinderen onderzocht kunnen worden door de schoolarts of schoolverpleegkundige. In Dordrecht bezoekt de schoolarts vier keer per jaar de locatie. Daar kunnen ouders zonder afspraak terecht voor vragen over de gezondheid van hun kind of met opvoedingsvragen.

7.7 Logopedie

Ouders kunnen zelf het initiatief nemen een logopedist te bezoeken of de coördinator leerlingenzorg of mentor kan de ouders adviseren om met hun kind de logopedist te bezoeken. Het LOVK heeft een landelijk netwerk met verschillende logopedisten waar zij mee samenwerkt en kunnen ouders indien gewenst een logopediste adviseren die bekend is met de werkwijze van het LOVK.

Het LOVK vindt het gewenst dat jonge varende kinderen gescreend kunnen worden en dat er zo nodig hulp wordt geboden. Het LOVK heeft mogelijkheden tot structurele screening van varende kinderen. Het LOVK zal zich inspannen om deze faciliteit te behouden.

7.8 Overige contacten

Indien gewenst kunnen mentoren in overleg met de ouders voorstellen contacten te zoeken met andere (onderwijs)instanties dan hierboven genoemd. Alvorens tot dat voorstel over te gaan bespreekt de mentor dit met de coördinator leerlingenzorg.

Hoofdstuk 8

Financiële paragraaf

In het Strategisch Beleidsplan 2023-2027 is voorzien in de financiële middelen voor de uitvoering van dit zorgplan.

Jaarlijks is € 3000 opgenomen, in hoofdlijn te besteden aan pedagogische didactische onderzoeken, consultaties en adviezen door externen, materiaal en eventuele ondersteuning aan ouders.